

АДЦЕННІ МОДНАЙ ІНДУСТРЫІ

У Нацыянальнай бібліятэцы Беларусі адкрылася выстаўка «FASHION-ілюстрацыя», дзе можна пазнаміцца з яркімі старонкамі мастацтва ўвасаблення модных ідэй у візуальнай форме. Экспазіцыя ладзіца ў межах штогадовага мультымедыйнага праекта «Гісторыя і сучаснасць кніжнай графікі».

— Даўгі час вывучаючы розныя кнігі як гістарычнай, так і іншай тэматыкі, мы зразумелі, што ў фондах Нацыянальнай бібліятэкі Беларусі ёсць шмат унікальных выданняў з выявамі моднага адзення: кнігі, альбомы, перыёдка мінулых гадоў, гравюры. Зараз ва ўсім свеце для фэшн-ілюстрацыі час рэнесансу, — адзначае **загадчык аддзела галерэйна-выставачнай дзейнасці Ірына ВАСІЛЬКОВІЧ**. — Летась мы распачалі праект «Гісторыя і сучаснасць кніжнай графікі» з расповеду пра віды і тэхнікі ілюстравання кніжных выданняў (дрэварыт, афорт, літаграфія, лінагравюра, камп'ютарная графіка і г. д.), а зараз засяродліся на тэме фэшн-ілюстрацыі. Паколькі, па-першое, гэты кірунак сёння з'яўляецца вельмі запатрабаваным у мастацтве, у рэкламе і ў моднай індустрыві, па-другое, у Беларусі яшча не было аналагу гэтай выстаўцы — мода і модныя паказы. Шмат выставак пра гісторыю народнага касцюма, а пра гісторыю моднай ілюстрацыі не было. І ў пэўным сэнсе нам хочацца

быць першапраходцамі, каб да нас прыйшлі знаёміца і вывучаць узоры сусветнай індустрыві моды, каб і ў нас з'яўліся даследчыкі гэтага цікавага мастацтва кірунку.

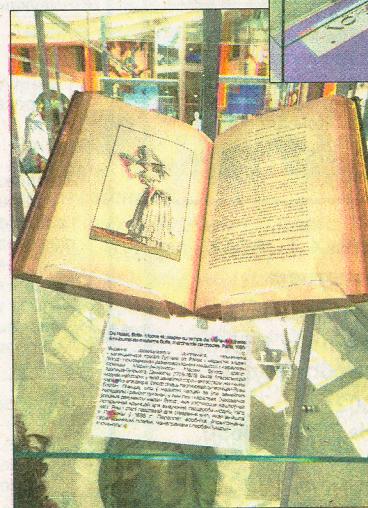
Адметна, што не проста дэмантуючы кніжныя фонды па вызначанай тэмэ, але раскрываючы розныя грані і ракурсы, дзе і ўзаемасувязь фэшн-ілюстрацыі з мастацтвам, і наглядныя прыклады, як працујуць у такім жанры сучасныя дызайнеры і мастакі. Па ініцыятыве галоўнага бібліятэкара аддзела галерэйна-выставачнай дзейнасці Святланы Зайко, да ўзбелу ў праекце была запрошана Беларуская палата моды. Таксама ў экспазіцыі прадстаўлены акварэлі беларускай фэшн-ілюстратаркі Веранікі Талецкай. Акрамя гэтага, на выстаўцы наведвальнікі чакаюць факсімільныя выданні летапісных зводаў з выявамі адзення тагачаснага насельніцтва і зборамі саслоўных партрэтаваў вышэйшых слæёў грамадства. Прядстаўлены мода XVIII—XIX стагоддзяў — арыгінальныя аўтарскія гравюры з выявамі жаночых і мужчынскіх касцюмів, найлепшыя часопісы моды єўрапейскіх і расійскіх выдаўцоў. Ёсць і модныя вобразы XX ст. — работы знакамітых Бакста і Эртэ, альбомы Дамоў моды і часопісы выдавецтваў СССР і БССР, папулярныя ва ўсім свеце часопісы Vogue, Harper's Bazaar, Marie Claire, Elle з выявамі стыльных мадэляў ад Габрыель Шанэль, П'ера Кардэна, Iva Сен-Ларана, якія адабрала загадчыца сектара кніжных выставак Марыя Шопіна. Дарэчы,

у дзень адкрыцця экспазіцыі была рэдкая магчымасць убачыць у арыгінале збор гравюр моднага адзення розных краін свету 1590 года, зробленага італьянскім мастаком і гравёрам Чэзэрэ Вечэлія. Арганізаторы не выключаюць, што на час выстаўкі пазнаміца з гэтым унікатам наведвальнікі змогуць у Музеі кнігі Нацыянальнай бібліятэкі Беларусі.

— Мы прадставілі нашы выданні, пачынаючы ад правобразу fashion-ілюстрацыі — гравюру і афортаў XVI ст. з выявамі прыдворных дам і кавалераў, — распавядае Ірына Якаўлеўна. — Далей паказалі прыклады першых модных часопісаў, уражвае «Залаты век фэшн-ілюстрацыі» — перыяд, калі працаўвалі знакамітыя Эртэ, Леон Бакст, Поль Ірыб і іншыя. Гры падрыхтоўцы экспазіцыі мы адкрылі для сябе, напрыклад, што, хоць у той час і лічылі «іконай стылю» сярод часопісаў Vogue, аднак існавала выданне і больш эксклюзіўнае і ўнікальнае — «Gazette du Bon Ton» («Часопіс добрага густу»). Спадзяёмся, што і наведвальнікі нашай экспазіцыі таксама адкрыюць для сябе новыя і цікавыя факты і знойдуть творчае натхненне.

Для зручнасці ўся экспазіцыя дзеліцца на тэматычныя раздзелы, якія дазваляюць прасачыць шлях ад ідеі да ўвасаблення модных вобразаў. Так, тут на кантрасце можна адчуць розніцу паміж фэшн-ілюстрацыяй і фэшн-дизайном і нюансы апошняга разгледзезу ў «Лабаратарыі фэшн-дизайну». На пры-

кладах творчых работ студэнтаў кафедры дызайна моды факультэта сацыякультурных камунікацый БДУ паказваеца, наколькі аб'ёмным і карпатлівым з'яўляецца працэс стварэння пэўнага касцюма альбо вобраза ў целым. Не менш цікава паглядзець і на калекцыю адзення творчага тандэма Вольгі Дзяйко (брэнд «Ежевика») і беларускага мастака

Аляксандра Некрашэвіча, і на творчыя работы мастакоў-мадэльераў Таццяны Яфрэмавай, Тамары Гарыдавец, Кацярыны Буцер, дзе раскрываеца тэма ўзаемапранікнення моды і мастацтва. А раздзел

«Сучасная арбіта фэшн-ілюстрацыі» знаёміць з імёнамі і творчымі поглядамі майстроў, што працуяць у адзначаным жанры сёння. Выстаўка вылучаеца стыльным аздабленнем, створаным мастаком-дизайнерам Нацыянальнай бібліятэкі Беларусі Надзеяй Сідарэнкай.

Дапаўняючы маштабную экспазіцыю рэчы з асабістай калекцыі Ігара Сурмачэўскага, дэталёвыея рэканструкцыі галаўных убораў і сукенак Ганны Юхнавец, лялькі ў строях розных эпох. Таму, калі хочацца здзейсніць падарожжа ў часе, варта абавязкова завітаць сюды. Праект будзе даўжыцца да 16 мая, і пропуск на яго традыцыйны: па чытацкамі білеце або білеце сацыякультурнага цэнтра.

Алена ДРАПКО,
фота аўтара.